

45

**URZĄD
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KRAKOWIE**

31-011 Kraków, Pl. Szczepański 5
Tel. (0-12) 421-75-79, 421-74-98. Fax (0-12) 422-78-20
E-mail: krakow@uokik.gov.pl

RKR-561w-06/2000/BR- 869 /2000

Kraków, dn. 15 czerwca 2000 r.

Decyzja nr RKR - 12 /2000

Na podstawie art. 21 ust. 4, w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547, zm. Dz. U. z 2000 r. Nr 31, poz. 381) **odmawia się uwzględnienia żądania** z dnia 13 marca 2000 r. Renomowanej Firmy Ciastkarnia i Piekarnia „AGA” s.c. Z. Wiensko, P. Wiensko, G. Tomczyszyn, A. Szwajcowska z siedzibą w Wadowicach przy ul. Nadbrzeżnej 31 **w przedmiocie wszczęcia postępowania administracyjnego**, a następnie stwierdzenia i nakazania zaniechania stosowania przez Wadowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Wadowicach przy ul. Młyńskiej 110 praktyk monopolistycznych w zakresie nieuzasadnionego rozwiązania umowy na dostawę wody, wstrzymania dostaw wody w okresie od 29 lutego do 3 marca 2000 r. oraz nieodpłatnego przejęcia instalacji wodociągowej wykonanej przez Wnioskodawcę.

Uzasadnienie

W dniu 15 marca 2000 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Krakowie wpłynęło pismo Renomowanej Firmy Ciastkarnia i Piekarnia „AGA” s.c. Z. Wiensko, P. Wiensko, G. Tomczyszyn, A. Szwajcowska z siedzibą w Wadowicach (zwanej dalej „Firmą AGA”), w sprawie nieuzasadnionego – zdaniem Firmy AGA – rozwiązania umowy o dostawę wody i w związku z powyższym pozbawienia jej z dniem 29 lutego 2000 r. dostaw wody przez Wadowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (zwane dalej „WPWiK”), mimo wcześniejszego nieodpłatnego przejęcia instalacji wodociągowej. W uzasadnieniu Firma AGA podała, iż WPWiK jest jedynym dostawcą wody na terenie Gminy Wadowice i wykorzystując swoją pozycję monopolistyczną - bez podania przyczyny - wypowiedział jej umowę na dostawę wody. Firma AGA dodała, iż podstawą do rozwiązania umowy nie były zaległości płatnicze firmy AGA, gdyż jest ona rzetelnym płatnikiem, jak również jednym z większych odbiorców wody na terenie Gminy.

Ustosunkowując się do przedstawionych zarzutów WPWiK oświadczyło, że nie odpowiadają rzeczywistemu stanowi rzeczy oraz, że to działania Wnioskodawczynie naruszają prawo i są jego nadużyciem – ze szkodą dla innych.

wy

Jako uzasadnienie podało, że w roku 1995 Wnioskodawczynie rozpoczęła inwestycję – rozbudowę i modernizację istniejącej ciastkarni i piekarni.

W związku z tym, że pod zaprojektowanym obiektem przebiegała sieć wodociągowa, zachodziła konieczność jej przełożenia – w miejsce zgodne z projektem i obowiązującym prawem.

Wnioskodawczynie – mimo monitów WPWiK – nie wykonała przełożenia co spowodowało, że sieć wodociągowa znalazła się pod wzniesionym budynkiem.

Wnioskodawczynie rozpoczęła przekładanie sieci ale z uwagi na nieporozumienia sąsiedzkie prac tych nie zakończyła.

Wobec wystąpienia w dniu 22 października 1999 r. awarii sieci wodociągowej pod budynkiem Wnioskodawczynie, WPWiK zmuszone zostało do odcięcia dopływu wody – do posesji nr 33, 35 i 37 – czyli sąsiadów Wnioskodawczynie w sytuacji, gdy ona sama wodę posiadała.

WPWiK dodało ponadto, że pismem z dnia 12 listopada 1999 r. Wnioskodawczynie poinformowała je, iż nie będzie kontynuować przekładania sieci wodociągowej.

W tym stanie rzeczy WPWiK wypowiedział Wnioskodawczynie umowę o dostawę wody.

Przewidziane projektem przełożenie sieci wodociągowej nastąpiło dopiero w marcu 2000 r.

Na podstawie wyjaśnień i dokumentów dostarczonych przez WPWiK oraz wyjaśnień złożonych na wezwanie organu antymonopolowego przez Firmę AGA **ustalono następujący stan faktyczny sprawy:**

1. Do dnia 29 lutego 2000 r. Firmę AGA i WPWiK wiązała umowa na dostawę wody na cele produkcyjne i do gospodarstwa domowego z listopada 1992 r. Nr 03-2-01/91. Aneks nr 1/98 z dnia 30 stycznia 1998 r. zmieniona została nazwa strony umowy z: Zofia Wiensko na: Renomowana Firma Ciastkarnia i Piekarnia „AGA” s.c. Z. Wiensko, P. Wiensko, G. Tomczyszyn, A. Sz wajcowska.
2. Pani Zofia Wiensko (wspólniczka Firmy AGA reprezentująca Spółkę w sprawach dot. sieci wodociągowej) w dniu 5 lutego 1997 r. otrzymała Decyzję nr 29/97 Wydziału Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego w Wadowicach, o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji przełożenia istniejącej sieci wodociągowej oraz wykonania przyłącza do zabudowań inwestora z której wynikało, że lokalizacja winna była być uzgodniona z Zakładem Energetycznym Wadowice, Rejonowym Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Wadowice (następcą prawnym w zakresie umów zawartych z odbiorcami jest „WPWiK” – akt założycielski spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Rep. A Nr: 1016/1999), Rozdzielnią Gazu Wadowice i Telekomunikacją S.A. Wadowice. Przedmiotowe uzgodnienia Firma AGA posiadała już od czerwca 1996 r. (dowód: Projekt Techniczny przełożenia sieci wodociągowej, Plan sytuacyjny). Konieczność przełożenia wodociągu wynikała z faktu, iż Firma AGA już w roku 1995 r. w wyniku rozbudowy zlokalizowała budynek na istniejącej i funkcjonującej sieci wodociągowej (dowód: schemat sieci wodociągowej stanowiący załącznik do pisma WPWiK z dnia 12 kwietnia 2000 r. oraz „Projekt techniczny przełożenia sieci wodociągowej”, przedłożony przez Firmę AGA).

3. Przedmiotowym odcinkiem sieci wodociągowej dostarczana była woda zarówno do siedziby Firmy AGA przy ul. Nadbrzeżnej 31, jak i do 3 nieruchomości zlokalizowanych przy ul. Nadbrzeżnej 33, 35, 37 (dowód: schemat sieci wodociągowej stanowiący załącznik do pisma WPWiK z dnia 12 kwietnia 2000 r. oraz „Projekt techniczny przełożenia sieci wodociągowej”, przedłożony przez Firmę AGA).
4. W dniu 20 maja 1998 r. dokonany został - przez poprzednika prawnego WPWiK - Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji - odbiór techniczny przełożonej sieci wodociągowej z zastrzeżeniem, iż sieć tę należy połączyć z istniejącą siecią zgodnie z dokumentacją techniczną. W przeciwnym wypadku niemożliwa będzie dostawa wody do nieruchomości położonych przy ul. Nadbrzeżnej 33, 35 i 37 (Protokół odbioru technicznego i przekazania z dnia 20 maja 1998 r., pismo Pani Zofii Wiensko z dnia 12 listopada 1999 r. skierowane do WPWiK, odpowiedź WPWiK z dnia 23 listopada 1999 r. znak: RPWiK/W/ /99, „Projekt techniczny przełożenia sieci wodociągowej” przedłożony przez Firmę AGA).
5. W dniu 22 października 1999 r. wystąpiła awaria sieci wodociągowej pod budynkiem zajmowanym przez Firmę AGA. W jej wyniku zostały pozbawione dostaw wody nieruchomości zlokalizowane przy ul. Nadbrzeżnej 33, 35, 37. Najszybszym sposobem usunięcia awarii było podłączenie ww. nieruchomości do przebudowanej części sieci. WPWiK - w wyniku własnych działań - uzyskało w dniu 28 października 1999 r. zgodę właścicielki działki, przez którą miało prowadzić przyłącze (dowody: odpowiedź WPWiK z dnia 12 kwietnia 2000 r. znak: WPWiK/ZB/336/00, kopia oświadczenia Pani Barbary Czaja z dnia 28 października 1999 r., odpowiedź Firmy AGA z dnia 19 maja 2000 r.).
6. W dniu 12 listopada 1999 r. Pani Zofia Wiensko poinformowała pismem WPWiK, iż przerywa prowadzenie prac przyłączeniowych do nieruchomości zlokalizowanych przy ul. Nadbrzeżnej 33, 35, 37, ze względu na problemy sąsiedzkie utrudniające prowadzenie robót.
7. W dniu 17 listopada 1999 r. WPWiK wypowiedziało umowę na dostawę wody Nr 03-2-01/91 wiążącą je z Firmą AGA, z terminem rozwiązania na dzień 29 lutego 2000 r. (pismo z dnia 17 listopada 1999 r. znak: RPWiK/ZB/1188/99). Rozwiązanie umowy poprzedziła wymiana korespondencji między stronami dotycząca konieczności natychmiastowego wykonania przez Firmę AGA przyłącza sieci wodociągowej (pisma: WPWiK z dnia 4 listopada 1999 r. znak: RPWiK/W/1132/99 oraz Pani Zofii Wiensko z dnia 12 listopada 1999 r.).
8. W dniu 21 grudnia 1999 r. w związku z trwającą nieprzerwanie od dnia 22 października 1999 r. awarią sieci wodociągowej i przerwą w dostawie wody do ww. 3 nieruchomości ekipa remontowa WPWiK w asyście policji usiłowała wejść na teren nieruchomości zajmowanej przez Firmę AGA, w celu usunięcia uszkodzenia. Jednakże nie została wpuszczona (notatka urzędowa sporządzona w dniu 21 grudnia 1999 r. przez mł. asp. M. Zaremba KPP Wadowice, odpowiedź Firmy AGA z dnia 19 maja 2000 r.).
9. W okresie od 1 do 3 marca 2000 r. zakończone zostały przez Firmę AGA - zgodnie z projektem technicznym - prace związane z przyłączeniem do sieci wodociągowej 3 sąsiednich nieruchomości. W dniu 3 marca 2000 r. nastąpił komisyjny odbiór połączenia rurociągów z zastrzeżeniem, że teren należy doprowadzić do stanu pierwotnego. Inwestycja została przekazana w dniu 3 marca 2000 r. na rzecz WPWiK.
10. W okresie od godz. 23⁵⁵ w dniu 29 lutego 2000 r., tj. od chwili upływu terminu wypowiedzenia umowy na dostawę wody do dnia 3 marca 2000 r. do godz. 13⁵⁰ tj. do chwili odbioru technicznego inwestycji - miała miejsce przerwa w dostawie wody do

wz

Wnioskodawczyni (dowód: pismo Firmy Aga z dnia 13 marca 2000 r., Protokół odbioru technicznego i przekazania instalacji z dnia 3 marca 2000 r.).

11. W dniu 3 marca 2000 r. podpisana została nowa umowa Nr 03-1-01/00 na dostawę wody pomiędzy WPWiK i Firmą AGA i od tego dnia do odbiorcy woda jest ponownie dostarczana.

Uwzględniając powyższe organ antymonopolowy zważył co następuje:

Opisany przez Wnioskodawczynię stan faktyczny można rozpatrywać pod kątem ewentualnego naruszenia art. 5 ust.1 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu /.../, a w szczególności punktów 6 i 7.

Podkreślić należy, że istotą praktyk monopolistycznych określonych w art. 5 ust. 1 ww. jest nie samo posiadanie pozycji dominującej lub monopolistycznej na właściwym rynku, a wyłącznie sprzeczne z prawem nadużywanie siły rynkowej.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy o przeciwdziałaniu /.../ przejawem nadużycia pozycji dominującej jest w szczególności narzucenie uciążliwych warunków umów, przynoszących przedsiębiorcy narzucającemu nieuzasadnione korzyści.

Do stwierdzenia naruszenia tego przepisu konieczne jest łączne spełnienie wszystkich przesłanek tj.:

- narzucania warunków umowy przez podmiot o pozycji dominującej
- uciążliwy charakter narzucanych warunków umowy,
- uzyskanie z tytułu narzucania nieuzasadnionych korzyści.

WPWiK bezsprzecznie posiada na rynku dostaw wody na terenie Gminy Wadowice pozycję monopolistyczną, zatem spełnia podstawową – określoną wyżej - przesłankę.

Jednakże zdaniem organu antymonopolowego z okoliczności faktycznych sprawy nie wynika, by doszło do narzucenia uciążliwych warunków umów Firmie AGA i uzyskania z tego tytułu przez WPWiK nieuzasadnionych korzyści. Trudno bowiem mówić o uzyskaniu nieuzasadnionej korzyści z tytułu nieodpłatnego przejęcia przez WPWiK przyłącza wodociągowego wykonanego na własny koszt przez Firmę AGA, skoro konieczność tej inwestycji wynikała z faktu usytuowania przez Firmę AGA budynku piekarni na istniejącej i funkcjonującej sieci wodociągowej będącej własnością WPWiK. Przedmiotowa inwestycja miała zatem charakter odtworzeniowy i polegała na zwrocie WPWiK utraconego majątku. Firma AGA ponadto od rozpoczęcia rozbudowy firmy nie mogła mieć wątpliwości, iż budowa prowadzona jest z naruszeniem obowiązujących przepisów w zakresie odległości budowli sąsiadującej od sieci wodociągowej - Polską Normą Nr PN-81/B-10725 dot. „Wodociągów, Przewodów zewnętrznych, Wymagań i badań przy odbiorze” – a co za tym idzie, że zachodzić będzie konieczność przełożenia sieci.

Tak więc, w świetle powyższego - działania WPWiK nie spełniają przesłanek art. 5 ust 1 pkt 6 ww. ustawy o przeciwdziałaniu /.../.

Z kolei - zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy o przeciwdziałaniu /.../ przejawem nadużycia pozycji dominującej jest w szczególności uzależnienie zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia nie związanego z

wp

przedmiotem umowy, którego nie przyjęłaby lub nie spełniłaby, mając zapewnioną możliwość wyboru.

Nie sposób dopatrzeć się naruszenia ww. przepisu w zachowaniu WPWiK, polegającym na wypowiedzeniu Firmie AGA umowy na dostawę wody z zachowaniem 3 miesięcznego terminu wypowiedzenia, w sytuacji niedostosowania przez odbiorcę instalacji wodociągowej do obowiązujących w tym zakresie przepisów tj. ww. Polskiej Normy określającej **odległość osi przewodu wodociągowego w planie od pionowej ściany budowli**.

Zgodnie z treścią § 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1996 r. w sprawie urzędzeń zaopatrzenia w wodę i urzędzeń kanalizacyjnych oraz zasad ustalania opłat za wodę i wprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 151, poz. 716 z późn. zm.) do zadań WPWiK należy utrzymanie i eksploatacja urzędzeń wodociągowych wraz z zaworem za wodomierzem głównym na przyłączy lub miejscem przeznaczonym na jego umieszczenie, w tym między innymi dostarczanie wody, zapewnienie stałej sprawności technicznej i technologicznej tych urzędzeń, wstrzymanie lub ograniczenie dopływu wody w razie uszkodzenia instalacji odbiorczej grożącego niebezpieczeństwem. Zatem WPWiK zmuszone było w ramach należących do niego zadań zareagować na opieszałość Firmy AGA przy przekładaniu instalacji wodociągowej i jej działania uniemożliwiające usunięcie awarii.

Podkreślić należy również fakt, że Firma AGA swoim zachowaniem naruszyła postanowienia § 11 pkt 11 wiążącej strony umowy na dostawę wody z listopada 1992 r. stanowiącego, że „Odbiorca jest zobowiązany do umożliwienia Wodociągom wykonywania robót związanych z eksploatacją, remontami sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, będących na terenie Odbiorcy”.

W świetle powyższego trudno zatem mówić o przejawach nadużywania przez WPWiK pozycji dominującej na rynku dostaw wody poprzez uzależnianie zawarcia umowy na dostawę wody od dokonania zgodnego z projektem inwestycji – przełożenia sieci, umożliwiającego dostawę wody do nieruchomości sąsiadujących z Wnioskodawczynią, tj. zlokalizowanych przy ul. Nadbrzeżnej nr 33, 35 i 37.

Z powyższych względów trudno także uznać za przejaw praktyki monopolistycznej WPWiK fakt wyłączenia dopływu wody do budynku Wnioskodawczyni na okres 3 dni skoro była to jedyna możliwość dokonania prawidłowego przyłączenia nieruchomości położonych przy ul. Nadbrzeżnej 33, 35 i 37.

Uwzględniając stan faktyczny sprawy - organ antymonopolowy nie dopatrył się w działaniach WPWiK naruszenia ww. przepisów wyż. cyt. ustawy o przeciwdziałaniu /.../.

Art. 21 ust. 4 ww. ustawy o przeciwdziałaniu /.../ stanowi, iż nie wszczyna się postępowania administracyjnego, jeżeli z zawartych w żądaniu (wniosku) oraz posiadanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacji wynika, że nie zostały naruszone przepisy art. 4, art. 5, art. 7 (...). W tym przypadku organ antymonopolowy informuje na piśmie występującego z żądaniem (wnioskiem) o niewszczygnięciu postępowania administracyjnego, podając uzasadnienie. Postępowanie jednak wszczyna się, jeżeli w terminie dwutygodniowym uprawniony lub zobowiązany żądanie (wniosek) podtrzyma. Natomiast zgodnie z art. 21 ust. 1 ostatnie zdanie, odmowa wszczęcia postępowania następuje w drodze decyzji.

W uzasadnieniu do wyroku z dnia 26 marca 1997 r. (syg. Akt XVII Ama 87/96) Sąd Antymonopolowy zaprezentował stanowisko, że „wobec niespójności redakcji przepisów art. 21 ust. 1 i art. 21 ust. 4 ustawy antymonopolowej w kwestii wszczęcia postępowania administracyjnego, organ antymonopolowy nie ma każdorazowo obowiązku wszczynania

kon

postępowania, w przypadku podtrzymania takiego żądania (wniosku) w sytuacji, o której mowa w art. 21 ust. 4 ustawy. Natomiast istotne jest, aby odmowa wszczęcia postępowania miała formę decyzji, a to na potrzeby zaskarżenia takiego rozstrzygnięcia do sądu w trybie art. 10 ust. 1 ustawy antymonopolowej”.

Mając na uwadze powyższe uzasadnienie oraz fakt, iż organ antymonopolowy w toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie uzyskał dowodów pozwalających na postawienie WPWiK zarzutu naruszenia przepisów ww. ustawy o przeciwdziałaniu /.../, a w szczególności art. 5 ust 1 – stosownie do art. 21 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu /.../ - postanowiono jak na wstępie i nie wszczęto postępowania administracyjnego w sprawie.

Od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie.

Dyrektor Delegatury

Barbara du VALL

Otrzymuje:

Renomowana Firma

Ciastkarnia i Piekarnia „AGA” s.c.

Z. Wiensko. P. Wiensko.

G. Tomczyszyn. A. Szwajcowska

ul. Nadbrzeżna 31

34-100 Wadowice